

Europejski dyplom

Komisja przedstawiła pod koniec marca [trzy inicjatywy](#) mające na celu rozwój współpracy transnarodowej między instytucjami szkolnictwa wyższego, których ostatecznym celem jest stworzenie europejskiego dyplomu. Dobrowolny europejski dyplom byłby korzystny dla studentów i społeczności szkolnictwa wyższego dzięki zwiększeniu mobilności edukacyjnej w UE i podnoszeniu umiejętności przekrojowych studentów. Pomogłoby to zaspokoić popyt na rynku pracy i zwiększyć atrakcyjność absolwentów dla przyszłych pracodawców, a jednocześnie przyciągnąć studentów z całego świata i zwiększyć konkurencyjność Europy.

Trzy inicjatywy dotyczą barier prawnych i administracyjnych utrudniających uniwersytetom partnerskim tworzenie wspólnych konkurencyjnych programów studiów na poziomie licencjackim, magisterskim lub doktoranckim. Wnioski opierają się na autonomii instytucjonalnej uniwersytetów i wolności akademickiej. W pełni respektują one kompetencje państw członkowskich i władz regionalnych w dziedzinie szkolnictwa wyższego.

Pakiet obejmuje komunikat w sprawie planu działania na rzecz europejskiego dyplomu oraz dwa wnioski dotyczące zaleceń Rady w sprawie wsparcia sektora szkolnictwa wyższego: jedną z nich jest poprawa procesów zapewniania jakości i automatycznego uznawania kwalifikacji w szkolnictwie wyższym, a druga – zwiększenie atrakcyjności i trwałości kariery akademickiej.

Plan działania na rzecz europejskiego dyplomu

Przedstawiony pod koniec marca plan działania na rzecz dyplomu europejskiego toruje drogę dla nowego rodzaju wspólnego programu, realizowanego na zasadzie dobrowolności na szczeblu krajowym, regionalnym lub instytucjonalnym i opartego na wspólnym zestawie kryteriów uzgodnionych na szczeblu europejskim.

Taki europejski dyplom ograniczyłby biurokrację i umożliwiłby instytucjom szkolnictwa wyższego z różnych krajów bezproblemową współpracę transgraniczną i tworzenie wspólnych programów.

W komunikacie zaproponowano konkretną ścieżkę współpracy między państwami członkowskimi UE a sektorem szkolnictwa wyższego w kierunku stworzenia europejskiego dyplomu uznawanego automatycznie w całej UE. Z uwagi na różnorodność europejskich systemów szkolnictwa wyższego w całej Europie Komisja proponuje stopniowe podejście dla państw członkowskich do uzyskania dyplomu europejskiego, z **dwoma możliwymi punktami dostępu**:

- **Przygotowawczy znak europejski:** etykieta zapewniłaby silną markę europejską. Byłoby ono przyznawane wspólnym programom dyplomów, które spełniają proponowane kryteria europejskie: studenci otrzymują europejski certyfikat ukończenia studiów wraz ze wspólnym dyplomem.
- **Dyplom europejski:** ten nowy rodzaj kwalifikacji opierałby się na wspólnych kryteriach i byłby zakorzeniony w przepisach krajowych. Byłoby przyznawane wspólnie przez kilka uniwersytetów z różnych krajów lub ewentualnie przez europejski podmiot prawny utworzony przez takie uniwersytety: studenci otrzymują „europejski dyplom”, który jest automatycznie uznawany.

Komisja będzie ułatwiać i wspierać państwa członkowskie w pracach nad uzyskaniem europejskiego dyplomu za pomocą szeregu konkretnych działań, w tym **europejskiego laboratorium ds. polityki w zakresie dyplomu** wspieranego w ramach programu Erasmus+, które ma zostać utworzone w 2025 r., w celu zaangażowania państw członkowskich i społeczności szkolnictwa wyższego w opracowanie wytycznych dotyczących europejskiego dyplomu.

W 2025 r. Komisja planuje uruchomienie „projektów dotyczących europejskiej ścieżki studiów” w ramach programu Erasmus+, aby zapewnić zachęty finansowe dla państw członkowskich, wraz z ich agencjami ds. akredytacji i zapewniania jakości, uniwersytetami, studentami, partnerami gospodarczymi i społecznymi, do angażowania się w ścieżkę prowadzącą do uzyskania dyplomu europejskiego.

Prostsze i lepsze zapewnianie jakości oraz automatyczne uznawanie dyplomów uniwersyteckich

WE wniosku Komisji dotyczącym zalecenia Rady w sprawie europejskiego systemu zapewniania i uznawania jakości w szkolnictwie wyższym zachęca się państwa członkowskie i instytucje szkolnictwa wyższego do uproszczenia i poprawy ich procesów i praktyk w zakresie zapewniania jakości. Są to warunki niezbędne do zapewnienia rozliczalności i zaufania, a także

do poprawy wyników uniwersytetów. Zachęca się państwa członkowskie do podjęcia środków umożliwiających instytucjom szkolnictwa wyższego szybsze dostosowanie oferowanych programów do potrzeb społecznych.

Zalecenie to wspierałoby innowacyjne oferty pedagogiczne i zapewniłoby instytucjom szkolnictwa wyższego możliwość tworzenia programów transnarodowych, które będą gwarantowane jakościowo i automatycznie uznawane w całej UE. Dyplom europejski będzie zależał od silnego zapewnienia jakości i automatycznego uznawania.

Równie docenianie różnorodnych ról kadry akademickiej

Proponowane zalecenie Rady w sprawie atrakcyjnych i trwałych karier w szkolnictwie wyższym ma na celu zapewnienie pracownikom zaangażowanym w pracę transgraniczną w dziedzinie edukacji i innowacyjnych metod nauczania uznania i nagradzania, na które zasługują. Zawarto w nim zalecenia mające na celu zapewnienie, aby krajowe systemy szkolnictwa wyższego uwzględniały nierównomierne uznawanie różnych ról, jakie pracownicy odgrywają w uzupełnieniu badań naukowych, takich jak nauczanie i inwestowanie w uwzględnianie zrównoważonego rozwoju w głównym nurcie polityki. Zachęca również państwa członkowskie do promowania transnarodowej działalności edukacyjnej.

Kolejne kroki

Pakiet ten zostanie omówiony z Radą UE i najważniejszymi zainteresowanymi stronami w szkolnictwie wyższym w nadchodzących miesiącach. Komisja zachęca Radę, państwa członkowskie, uniwersytety, studentów oraz partnerów gospodarczych i społecznych do współpracy na rzecz urzeczywistnienia europejskiego dyplomu.

Kontekst ogólny

WE wrześniu 2020 r. w [komunikacie Komisji w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r.](#) wskazano na potrzebę ułatwienia realizacji wspólnych programów studiów w ramach sojuszy na rzecz szkolnictwa wyższego. Został on zatwierdzony przez Radę w następnym roku.

Pakiet został zapowiedziany przez przewodniczącą **Ursulę von der Leyen** w orędziu o stanie Unii 2023 i jest częścią programu prac Komisji na 2024 r.

Plan działania na rzecz europejskiego dyplomu opiera się na sześciu projektach pilotażowych Erasmus+, w których uczestniczy ponad 140 instytucji szkolnictwa wyższego z całej UE.

Więcej informacji

[Specjalna strona internetowa poświęcona dyplomowi europejskiemu](#)

[Nota informacyjna na temat europejskiego dyplomu](#)